

אוגוסט 2024

רפורמת התקינה "לא עוצרים בנמל" שנכנסה לתוקף ב-1.7.24

רז הילמן, סמנכ"ל יבוא מכס ותקינה

רקע – רפורמות קודמות בתקינה

דרישות הרגולציה ביבוא מוצרים (שאינם מזון) שחל עליהם תקן רשמי מוסדרות בעיקר (אך לא רק) ב- פקודת היבוא והיצוא וב- חוק התקנים

- רפורמות קודמות בחוק התקנים ובפקודת היבוא והיצוא טיפלו בין היתר ב:**
- פתיחת בדיקות היבוא בתחום התקינה לתחרות.
 - שינוי מבני במכון התקנים ובוועדות התקינה.
 - טיפול בחסמי יבוא בדרישות תקנים רשמיים.
 - העברת מגוון רחב של תקנים לקבוצות יבוא מקילות יותר.
 - הוספת מסלול התאמה לתקינה בינ"ל ("קסיס").

רפורמת התקינה "לא עוצרים בנמל"

שקפים ממצגת משרד הכלכלה

משרד הכלכלה והתעשייה
מינהל תקינה

שינוי הליך בקרה ביבוא

מבוסס הערכת הסיכונים בשת"פ עם המכס

אחרי השינוי

לפני השינוי

הגשת הצהרת התאמה
לתקינה בשלב הצהרת
יבוא למכס

שחרור מפיקוח המכס
למעט משלוחים
שדגמים לבקרה

דגימת נתונים
מטופס בקשת
היבואן למעבדה

קביעת ערך
סיכון
(מערכות המכס)

החלטה על
בקרת המשלוח
בהתאם לניחוש
סיכונים (מערכת
מת"מ)

השלמת הבקרה
והחלטה לגבי
מתן אישור
הממונה

משרד הכלכלה והתעשייה
מינהל תקינה

שינוי שיטת היבוא (מסלולי הצהרה)

אחרי שינוי – ביטול אישור הרגולטור

לפני שינוי

הגשת הצהרה יבוא
למכס
(כולל הצהרת התאמה)

שחרור משלוח

הגשת
בקשה
למעבדה
בדיקה
לאישור
הממונה

בחינת
בקשה
והמלצה
המלצה
לאישור
הממונה

הפקת
אישור
הממונה

הגשת
הצהרת
למכס
יבוא למכס

שחרור
משלוח

- ביטול חובת אישור הרגולטור

- השיטה החדשה חלה על טובין במסלולי הצהרות (קבוצות 2, 3, מסלול תקינה בינלאומית);

- יישמר כלל, לפיו יבואן מפר אמון לא יכול לשחרר סחורה במסלול הצהרות;

- ליבואן תשמר הרשות לעבור למסלול של בדיקות במידה וירצה;

- שינוי הליך בקרת משלוחים.

רפורמת התקינה "לא עוצרים בנמל"

שורת תיקונים לפקודת היבוא והיצוא נכנסו לתוקף ב-1.7.24- ביניהם:

ביטול הצורך להגיש בקשות למעבדת בדיקה לשחרור משלוחים במסלולי הצהרה- ביבוא מוצרים שחלים עליהם תקנים רשמיים בקבוצת יבוא 2, 3 ובמסלול קסיס (שאינם בקבוצת יבוא 1) לא נדרש עוד להגיש בקשות למכון התקנים או למעבדות מוכרות, אלא ישירות להגיש הצהרה למכס. בהגשת ההצהרה למכס מתבצע הליך של הערכת סיכונים וחלק מהמשלוחים יידרשו לבקרה של עמידת המוצר בדרישות התקינה או של עמידה בדרישות תיק המוצר.

השינוי הזה אינו משנה את הדרישות המהותיות (ובכלל זה שהמוצר יעמוד בדרישות התקן, ושהיבואן יחזיק תיק מוצר כנדרש כולל הצהרה רלוונטית חתומה על ידו), אלא רק מקל בפרוצדורה - חוסך את הזמן והעלויות הנוספות הכרוכות בהזנת הבקשות למכון התקנים או למעבדות הבדיקה, את עלות הטיפול שגובות על כך המעבדות ואת הזמן עד לקבל האישור מאותן המעבדות.

הוראות והנחיות הממונה על התקינה במשרד הכלכלה

הגרסה העדכנית של נהלי הממונה פורסמה באתר מינהל תקינה ב-1.7.2024, לצד הנחיות וההוראות לעניין בקרת משלוחים מיובאים באמצעות מעבדות בדיקה (עדכון נעשה ב 5.8.24):

- נהלי הממונה על התקינה מפרטים שורה ארוכה של נושאים חשובים בכל הקשור במוצרים שחל עליהם תקן רשמי, דרישות, חלופות, פרוצדורות ועוד.
- בין היתר הנהלים מפרטים תנאים של מסלול ההתאמה לתקינה ישראלית / זרה.
- הסבר על קבוצות היבוא והנדרש בעניינם.
- תהליך הבקרה של משרד הכלכלה והאופן בו שחקנים שונים נדרשים לפעול ועוד.

קישור לריכוז הנחיות הממונה על התקינה לעניין יבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי:

https://www.gov.il/he/departments/policies/goods_imports_with_official_standard_procedure_march_2018

קישור להוראות הממונה על התקינה בנושא בקרת משלוחים:

<https://www.gov.il/he/Departments/policies/tkina-shipping-control-procedure>

איך אפשר לצפות בתקנים?

האתר לצפייה בתקנים מאפשר צפיה ללא תשלום בתקנים רשמיים, מחייבים, כמו גם ברוויזיות או בהצעות תיקון לתקנים רשמיים שנמצאים בבחינה אצל הממונה על התקינה.

[קישור לאתר לצפייה בתקנים](#)

מסלול התאמה לתקינה ישראלית

במסלול זה ובכל הקבוצות יש לשמור תיק מוצר (כאשר יש קטגוריות שפטורות מדרישות מסמכים שונות)

קבוצה 1: נדרש אישור דגם-
אישור דגם – אישור של מעבדת בדיקה המסתמך על בדיקה שלפיה דגם של טובין שנבדק עומד בדרישות התקינה החלות עליו.

ואישור משלוח-
אישור משלוח – אישור של מעבדת בדיקה המסתמך על בדיקה של מדגם מטובין מסוים במשלוח מסוים, שלפיו הטובין שנבדקו זהים לדגם הטובין שניתן לגביו אישור דגם.

ניתן לקבל את אישור הדגם באמצעות ביצוע בדיקה במעבדה מוכרת בישראל (כתלות [בזהות התקן](#)), ניתן לבדוק במכון התקנים / מעבדת חרמון / מעבדת סיסטם / מעבדת ITL. לחילופין, ניתן להגיש תעודות בדיקה זרות להכרת מעבדה מוכרת בישראל, בתנאי שהמעבדה בישראל חתומה על הסכם הכרה עם המעבדה הזרה ושהמעבדה אינה מעבדת יצרן.

קבוצה 2: נדרש אישור דגם המוצר והצהרת היבואן (נספח א לנהלי הממונה על התקינה), בין היתר על כך שהמוצרים במשלוחים השוטפים זהים לדגם שאושר ועומדים בדרישות התקנים החלים עליהם.

קבוצה 3: נדרשת הצהרת יבואן – נספח א' לנהלי הממונה שעניינה בין היתר התחייבות על עמידת המוצר בדרישות התקן.

במסגרת רפורמת "לא עוצרים בנמל" בוטלה לשנה, החל מה-1.7.24 עד ה-30.6.25, החובה לשמור תעודת בדיקה

בתיק המוצר בקבוצת יבוא 3. יובהר שהחובה הבסיסית של המוצר לעמוד בדרישות התקינה הרשמית לא שונתה, ולכן גם

כשהוראת שעה זו בתוקף, רצוי לוודא לפני הצהרה שהמוצר עומד בדרישות ושיודעים לבסס מבחינה מקצועית את ההצהרה.

מסלול התאמה לתקינה בינ"ל ("קסיס")

במסלול זה ובכל הקבוצות יש לשמור תיק מוצר (כאשר יש קטגוריות שפטורות מדרישות מסמכים שונות)

ניתן לייבא מוצרים שעומדים בתקינה בינ"ל שאומצה בישראל בתקן רשמי. נדרש גם סימון לפי הדין בישראל והתאמה לרשת החשמל בישראל.

מסלול זו הוא אופציה – היבואן בוחר את המסלול במסגרתו הוא מעוניין לבצע יבוא.

לא כל התקנים הישראליים נכללים במסלול קסיס, כלומר ישנם תקנים שלא ניתן לבחור לייבא אותם במסלול קסיס ובנוסף ישנן דרישות שונות והחרגות ביחס לתקנים שונים מעבר לדרישות המסלול הבסיסיות.

מסלול התאמה לתקינה בינ"ל ("קסיס")

משרד הכלכלה מפעיל [מנוע חיפוש](#) הכולל מידע לגבי תקנים או סעיפי תקנים שהוכרזו כרשמיים על ידי שר הכלכלה מתוקף חוק התקנים, שם ניתן גם לצפות במידע לגבי תנאי מסלול קסיס ביחס לאותו התקן.
דוגמא:

ת"י 1003 חלק 1.1 - שחרור עופרת וקדמיום מכלים הבאים במגע עם מזון: כלים קרמיים, כלים מזכוכית קרמית וכלי הגשה מזכוכית - שיטת בדיקה

מועד המהדורה העדכנית: אוגוסט 2022	בתוקף מ: 20/12/2022	בתוקף עד: התקן בתוקף
גיליונות תיקון: אין	הסעיפים הרשמיים: כל הסעיפים	הערה לכניסה לתוקף: אין
התקן נמצא בתהליך: לא בתהליך	מקוריות התקן: מאומץ כולל שינויים מתחייבים בלבד	חובת תו תקן: לא
קבוצות יבוא: 2, 3	תנאים לקבוצות יבוא: קבוצה 2 - למעט לגבי כלי הגשה מזכוכית לא מעוטרים; קבוצה 3 - לעניין כלי הגשה מזכוכית לא מעוטרים	מסלול התאמה לתקן בינלאומי: כן

➔ מסלול יבוא לפי התאמה לתקינה או אסדרה בינלאומיים

מסלול יבוא לפי התאמה לתקינה או אסדרה בינלאומיים

מסלול התאמה לתקן בין-לאומי

המסמכים הנדרשים

ISO 6486

and

(הצהרת היצרן לסימון המוצר כמתאים למגע עם מזון לפי הרגולציה אירופית (EU 1935/2004)

and

(הצהרת יצרן המתייחסת למוצרים במשלוח כי הינם מתאימים לדרישות הדירקטיבה (Directive 84/500/EEC)

מה נדרש במסלול קסיס?

במסלול זה, ביחס לתקנים במסלול קסיס שאינם בקבוצת יבוא 1, על היבואן לשמור יחד עם ההצהרה בתיק המוצר:

תעודת בדיקה ממכון התקנים או ממעבדה מוסמכת על ידי גוף החבר ב- ILAC (שינוי בנהלי הממונה מאפשר גם חלופות לכך במידה ולתעודת הבדיקה נלווה: Certificate הניתן ע"י Certification Body במסגרת רשת IECEE CB Scheme או Certificate שניתן ע"י Notified Body אירופאי) על עמידה בתקן הבינ"ל שאומץ (על עדכוניו) וניתנה סמכות לממונה גם לאפשר חלופה שאינה תעודת בדיקה.

הבהרה עם דוגמא: ביחס לתקן שמשויך גם למסלול קסיס וגם לקבוצת יבוא 2, במקרה בו בחר היבואן לשחרר במסלול קסיס יוכל לעשות שימוש בתעודת בדיקה מחו"ל לפי התנאים של מסלול קסיס, ואולם אם בחר לשחרר במסלול הרגיל של קבוצה 2 יחויב באישור דגם מעת מעבדה בישראל.

טבלה מסכמת- מסלולי תקינה ביבוא

תזכורת – מסלולי תקינה ביבוא			
מסלול יבוא על בסיס התאמה לתקן הבין-לאומי (מסלול "קסיס")		מסלול יבוא על בסיס התאמה לתקן הישראלי הרשמי	
קבוצת יבוא 1	אישור דגם + אישור משלוח + תיק מוצר	קבוצת יבוא 1	אישור דגם + אישור משלוח + תיק מוצר
קבוצת יבוא 2 או 3	תעודת בדיקה או מסמך חלופי כמפורט בדרישות המסלול ובדרישות תיק המוצר לפי נהלי הממונה + הצהרה + תיק מוצר	קבוצת יבוא 2	אישור דגם + הצהרה + תיק מוצר
קבוצת יבוא 3	רק לחלק מהתקנים ורק לחלק מהמוצרים בחלות אותם התקנים יש אפשרות להיכלל במסלול התאמה לתקן הבין-לאומי.	קבוצת יבוא 3	תעודת בדיקה או מסמך חלופי כמפורט בדרישות תיק המוצר לפי נהלי הממונה + הצהרה מדי משלוח + תיק מוצר
קבוצת יבוא 4	בקבוצה זו נמצאים טובין המיועדים לשימוש בתעשייה בלבד, ולא על ידי הצרכן. התקנים הרלוונטיים מפורטים בתוספת הרביעית של צו קבוצות היבוא.	קבוצת יבוא 4	

דרישות תיק מוצר

דרישות תיק המוצר מפורטות בתוספת לפקודת היבוא והיצוא ובנהלי הממונה על התקינה

[קישור למידע לגבי דרישות תיק מוצר באתר משרד הכלכלה](#)

הממונה על התקינה מפרט את דרישות תיק המוצר בנספח ד'1 לנהלים שלו – [קישור](#) (יש דרישות קצת שונות ביבוא מוצרים במסלול הפטור, מפורט בנספח ד'2 - [קישור](#))

נזכיר את הוראת השעה שאושרה במסגרת הרפורמה ולפיה-

במסגרת הוראת שעה שבתיקון לפקודת היבוא והיצוא (מס' 6), התשפ"ד - 2024: במסלול התאמה לתקן רשמי בוטלה החובה לשמור בתיק מוצר תעודת בדיקת התאמה לתקן רשמי עבור טובין שבקבוצת היבוא מס' 3. במסלול יבוא לפי התאמה לתקינה או אסדרה בינלאומיים (מסלול "קסיס") בוטלה החובה לשמור בתיק המוצר תעודת בדיקה ו/או אישור מאת גוף הערכת התאמה ו/או מסמך המעיד על התאמה לאסדרה הזרה שחלה על הטובין שבקבוצת היבוא מס' 3.

תוקף הוראת השעה מיום 1.07.2024 ועד ליום 30.06.2025.

יצוין, אין בהוראה זאת כדי לגרוע מחובת השמירה של הצהרה על עמידה בדרישות תקינה לפי הפקודה.

דרישות תיק מוצר

בפקודת היבוא והיצוא נקבע גם פטור בהתייחס לדרישות תיק מוצר כמפורט להלן:

על אף האמור בסעיף קטן (א)(1), יבואן טובין פטור מחובת שמירה של הפרטים והמסמכים שיש לכלול בתיק מוצר לגבי טובין שאינם מיועדים לשיווק והפצה לציבור והם אחד מאלה, ואולם עליו לכלול בתיק מוצר הצהרה כאמור בסעיף 12 והצהרה לעניין היותם של הטובין אחד מהטובין שלהלן:

בנהלי הממונה ההתייחסות לסוגיה מוגבלת יותר כמפורט להלן:

בהתאם לאמור בסעיף 2(ג) לפקודה, יבואן המייבא טובין אשר אינם מיועדים לשיווק ולהפצה והם **דוגמאות או מיועדים ל: חלקי חילוף לתעשייה, שימוש עצמי או לשימוש בהליך ייצור**, נדרש להחזיק בהצהרת יבואן לפי **נספח א'** והצהרת יבואן לפי **נספח ג'** וכן בשאר המסמכים הקבועים בתיק המוצר, אך פטור מחובת שמירת פרטים ומסמכים כאמור בפרט (6) ו-(9) בתוספת הראשונה לפקודה (**להלן - תעודות בדיקה**) ומחובת עמידה בהוראות הסימון כנדרש בתקן הרשמי החל על הטובין.

ביקשנו התייחסות של מנהל תקינה לפער והתייחסות מנהל תקינה מה 8.8.24 -

הנחיות הממונה פוטרות מהחזקת תעודת בדיקה ופוטרות מדרישות הסימון שאלה הדרישות העיקריות של תיק מוצר. על כך אנו לא רואים סתירה בין הפקודה לבין ההוראות.

בכל מקרה, כאמור הפטור כרגע מותנה בהצהרה נוספת – נספח ג' - [קישור](#)

הצהרת יבואן במסלול תקינה ישראלית/מסלול תקינה בינ"ל

הגשת הצהרה חתומה מהווה ראייה חלוטה לכך שהמצהיר (היבואן) הצהיר את נוסח ההצהרה המלא בנוסחו המחייב, לעניין הטובין המפורט בו ולמידע שניתן לגביו. במידה ויימצא כי הצהרה זו כוזבת או ניתנה על יסוד מידע כוזב או שגוי, המצהיר (היבואן) יהיה צפוי לשאת בסנקציות הקבועות בחוק.

סוגי הצהרות:

1. נספח א- הצהרת יבואן לקבוצות 2 ו-3
2. נספח ב- הצהרת יבואן לפי ייעוד טובין (כמויות קטנות למכירה, ציוד רפואי חשמלי לניסוי קליני, יבוא לגופים ביטחוניים ויבוא להקמת תשתית לאומית)- המקנה חלופה לתעודת בדיקה בתיק המוצר.
3. נספח ג- הצהרה לגבי טובין שהם דוגמאות או מיועדים ל: חלקי חילוף לתעשייה, שימוש עצמי או לשימוש בהליך ייצור- לצורך קבלת פטור מסימון ומהחזקת תעודות בדיקה.
4. נספח ד1- תיק מוצר לדגם
5. נספח ד2- תיק מוצר לדגם במסלול פטור לפי 2(ג)(2)
6. נספח ה- הצהרות ליבואן שמייבא טובין בהקלות מסוימות (יבוא לשם יצוא, מחקר ופיתוח ושימוש עצמי – יבוא על ידי צד ג')

***קישור להורדת כל הנספחים:**

https://www.gov.il/he/pages/goods_imports_with_official_standard_procedure_march_2018

הצהרת יבואן בקבוצות 2+3 (נספח א) - דגשים

• מדובר בהצהרה לטובין, כלומר אין צורך ליצר הצהרה מחדש לכל משלוח.

• ההצהרה הינה פר יצרן.

• דגשים למילוי הטבלה

2. פירוט הטובין המיובאים

אני מצהיר כי הטובין המיובאים תואמים את דרישות התקינה החלים עליהם (התאם לסעיף 9(א1) לחוק התקנים כפי שמפורט להלן :

מס'	פרט מכס	תיאור טובין (כולל דגם)	שם יצרן	ארץ ייצור	מס' התקן למסלול היבוא		מס' תעודת הבדיקה	מעבדת הבדיקה	התאמה לדרישות התקן				
					מס' תיקן הישראלי הרשמי	מס' התקן הבין לאומי (בהתאם לרשימה החיובית)			מתאים לסעיפי התקן הרשמיים למעט				
									ממתאים לכל סעיפי התקן הרשמיים (לסמן ✓)	סימון (לסמן ✓)	התאמה לרשת החשמל (לסמן ✓)		
1													
2													
3													
4													
5													

ידוע לי כי בהצהרתי זו אני מתחייב שווידאתי ואוודא כי הטובין המיובאים זהים לטובין המפורטים בהצהרה זו.

הצהרת יבואן בקבוצות 2+3 (נספח א) - דגשים

• דגשים למילוי סעיפים נוספים:

3. תיק מוצר:
- ☐ אני מצהיר כי אני מחזיק בתיק מוצר כנדרש בסעיף 2 ובתוספת הראשונה לפקודת היבוא והיצוא.
 - ☐ אני מצהיר כי אני מייבא טובין להם קיימות חלופה לתעודות בדיקה בתיק מוצר כמפורט בנספח ב' (רצ"ב הצהרתי).
 - ☐ אני מצהיר כי אני זכאי לפטור מסימון ומהחזקת תעודות בדיקה לטובין המפורטים בהצהרה לפי נספח ג' (רצ"ב הצהרתי).
4. ליקויים:
- אני מתחייב לשווק את הטובין רק לאחר שסולקו בהם הליקויים כמפורט בהצהרתי לעיל.
5. מוצר חשמלי:
- אני מתחייב לשווק את הטובין רק לאחר שהתאמותי אותם לרשת החשמל הנוהגת בישראל.
6. סימון:
- ☐ לטובין המיועד **לשטחי ישראל**:
 - אני מתחייב לשווק את הטובין רק לאחר שהם סומנו בשפה העברית לפי הדין הישראלי.
 - ☐ לטובין המיועד **לשטחי המועצה הפלסטינית**:
 - אני מתחייב לשווק את הטובין רק לאחר שהם סומנו בשפה הערבית בהתאם לדרישות התקן.
7. אני מצהיר כי קראתי את הוראות הממונה על התקינה וכי אני מכיר את הדין החל על יבוא הטובין.
- אני מחזיק בהצהרה זו וככל שאדרש אגיש אותה לממונה על התקינה במשרד הכלכלה התעשייה לפי **פקודת היבוא והיצוא** [נוסח חדש], התשל"ט-1979, **צו היבוא והיצוא (קבוצות יבוא)**, התשפ"ב-2022, **הנחיות והוראות הממונה על התקינה לעניין יבוא טובין שחל עליהם תקן רשמי והנחיות והוראות הממונה על התקינה לבקרת משלוחים לטובין מיובאים**, על עדכניהם מעת לעת, המפורסמים באתר משרד הכלכלה והתעשייה.

אני מצהיר לגבי הטובין כמפורט לעיל, כאשר ידוע לי כי עלי להצהיר אמת וכי במידה ויימצא שהצהרתי כוזבת או ניתנה על יסוד מידע כוזב או שגוי, אהיה צפוי לסנקציות הקבועות בחוק.

שימוש ברפורמת "לא עוצרים בנמל" בפועל

יבואן שבטוח ביחס למשלוח במסלולי ההצהרה ולעמידתו בדרישות:

1. ידאג לוודא שיש לו את כל המסמכים הנדרשים לתיק המוצר.
2. יחתום על הצהרת היבואן כנדרש במסלולי ההצהרה וישמור את ההצהרה החתומה בתיק המוצר למקרה שיידרש להציגה.
3. יבקש מסוכן המכס לשחרר את המשלוח בהליך האוטומטי החדש, במסגרת קוד 60.
4. סוכן המכס יידרש להקליד קוד 60 שיאפשר את ההליך החדש, כאשר ברקע יתבצע הליך הערכת הסיכונים והחלטה האם תידרש בקרה ביחס לשורה במשלוח.

שימוש ברפורמת "לא עוצרים בנמל" בפועל

יבואן שאינו בטוח ביחס למשלוח במסלולי ההצהרה ולעמידתו בדרישות יכול לשקול בין החלופות הללו או חלופות מתאימות אחרות:

1. יצירת תהליכי עבודה פנימיים, תוך הסתייעות לפי הצורך בגורמי מקצוע ומעבדות על מנת לייצר ודאות גבוהה שמקיימים את כלל הדרישות.

2. לבקש שהמוצרים יבדקו לפי התהליך המחמיר של קבוצת יבוא 1 (אישור דגם ואישור משלוח).

*לא ניתן להגיש בקשות במערכת מסלול בקבוצות יבוא 2 ו-3.

אין לחתום על הצהרות שאינכם יודעים לעמוד מאחוריהן ולבסס אותן.

שימוש ברפורמת "לא עוצרים בנמל" בפועל

מתוך נוהל של המכס →

נוהל שחרור טובין שתחת תקינה רשמית במסגרת רפורמת "לא עוצרים בנמל"

בתאריך 1.7.24 נכנסה לתוקף רפורמת "לא עוצרים בנמל", בעקבותיה יבואן שיבחר יוכל לבקש מסוכן המכס לשחרר טובין שנדרשים בגינם אישורי חוקיות יבוא לעניין תקינה רשמית (אישורי ת"ר) מבלי להציגם, זאת בדומה למצב הקיים באירופה. נוהל זה נועד להנחות את סוכן המכס כדי שיוכל להגיש את הצהרת היבוא בהתאם לשינויים שנקבעו בעקבות הרפורמה. כיום, סוכן המכס המטפל בשחרור טובין החייבים בעמידה בחוקיות יבוא לעניין אישור ת"ר נדרש להקליד במערכת את מס' האישור שהתקבל באמצעות מערכת "מסלול". מיום החלת הרפורמה סוכן המכס (באישור היבואן) יוכל להשתמש באחד מ-4 קודי פטור שיבטלו את הצורך לקבלת אישור באמצעות מערכת "מסלול", והקלדה של כל אחד מהם תהווה הצהרה של היבואן על עמידה בחוקיות היבוא.

אלו הקודים שנקבעו לשם יישום הרפורמה, ויוקלדו בשדה סוג רשומה "פטור מאישור/רישיון":

- (1) 60 = קוד פטור עבור פרטי המכס שלצידם מופיעה דרישה בתוספת השניה לצו יבוא חופשי "אישור ת"ר או הצהרת ת"ר" (קבוצות יבוא 2 ו-3).
- (2) 61 = קוד פטור מחובת עמידה בתקן רשמי עבור טובין המיובאים לשם יצוא (יל"צ)
- (3) 62 = קוד פטור מחובת עמידה בתקן רשמי עבור טובין המיועדים למחקר ופיתוח (מו"פ)
- (4) 63 = קוד פטור מחובת עמידה בתקן רשמי עבור טובין שלגביהם התקן לא חל- תל"ח, לקבוצות יבוא 2 ו-3.

שני הפטורים 61 ו-62 באים להחליף את תהליך קבלת הפטור מחובת עמידה בתקן רשמי למוצרים שמיובאים למחקר ופיתוח או לייצוא.

יובהר כי, במידה והיבואן החליט שלא להצהיר "הצהרת ת"ר" ולהשתמש בקוד פטור 60, סוכן המכס לא ייעשה שימוש בקוד וניתן יהיה להעביר בקשה במערכת "מסלול", הבקשה במקרה הזה תטופל לפי תהליך שחרור בקבוצת יבוא 1.

מעבר לכך, אין להשתמש בקוד 92 עבור רפורמה זו.

תל"ח (תקן לא חל) - קוד 63- דגשים

ניתן לשחרר תל"חים (תקן לא חל) בקבוצת יבוא 2 ו-3 במערכת שער עולמי באמצעות הזנת קוד 63.

[בנהלי הממונה על התקינה](#) קיימת התייחסות מפורטת לסוגיית התל"ח בעמ' 22-23.

בעבור טובין בקבוצת יבוא 2+3, כאשר אין המדובר ביבואן מפר אמן וכאשר היבואן סבור שהתקן אינו חל על הטובין הוא יכול לעשות אחת משתי האפשרויות:

1. להנחות את סוכן המכס שבעבור המוצרים X ו-Y שעליהם להבנתו תקן לא חל סוכן המכס יזין את הקוד של תל"ח במערכת "שער עולמי" – 63. תהליך זה נעשה ישירות מול המכס ולא מול מעבדת בדיקה. יבואן צריך לדעת לגבות מבחינה מקצועית את העובדה שמדובר בתל"ח למקרה שהוא יעלה לבקרה.

איך היבואן יוכל לדעת לבסס שמדובר בתל"ח? זו בחירה שלו- אם הוא רוצה להסתמך על אישורי עבר ממעבדות בדיקה לפיהם התקן אינו חל על הטובין, חשוב לשים לב בין היתר שהמוצר לא השתנה ושלא חל שינוי בחלות התקן- כי אם כן, ייתכן שאותו אישור שניתן כבר אינו רלוונטי לנסיבות החדשות. יובהר שאין חובה להיעזר במעבדת בדיקה, ואם יבואן יודע לקבל את הודאות שהתקן אינו חל מהמפרט הטכני / הקטלוג של המוצר וכו', זו זכותו. בכל אופן וכאמור בנהלי הממונה לעיל, המילה האחרונה בהקשר זה היא של הממונה על התקינה, ולכן חשוב שיבואן יידע לעמוד מאחורי בקשה שלו מסוכן המכס שיזין במערכת שער עולמי קוד 63.

2. לבקש בדיקה במעבדה (מכון התקנים, סיסטם, ITL, חרמון לפי העניין) בדומה לתקנים בקבוצת יבוא 1, על מנת לוודא שהתקן אינו חל.

זו הבנתנו את החלופות בהקשר זה, מוזמנים לעיין לעומק בנהלי הממונה ובסעיף חלות התקן כדי לקבל את התמונה המלאה.

הליכי בקרה

לפי מערכת ניהול סיכונים של משרד הכלכלה באופן מדגמי יבואנים יידרשו לאחת מהבקורות הבאות:

1. **בקרת תיק המוצר**- יש להציגו תוך 144 שעות (חריגה מטווח זמן זה תגרור סנקציות חריפות ובכלל זה מעבר למסלול של בדיקה מלאה) – לפני הגת תיק המוצר לא יתאפשר שחרור המשלוח. ייתכן שקודם לבקרת תיק מוצר תתבצע בקשה מהיבואן להעביר מסמכים שונים (למשל קטלוג, מפרט טכני או הצהרת יבואן) שיסייעו לבקר של משרד הכלכלה להחליט אם ואיך להמשיך בבקרה.
2. **בדיקת מוצר**- חלופה של ביצוע הנטילה בנמל או במחסני היבואן, בתנאי שהמכולה לא נפתחה ושהיבואן אינו מפר אמון או שמדובר ביבוא לרשות הפלסטינית.

לנהלי בקרת משלוחים המלאים: <https://www.gov.il/he/pages/tkina-shipping-control-procedure>

סוגיות לדיון עם נציגי מנהל תקינה

- חלקי חילוף למתן שירות למוצרי צריכה ולציוד רפואי
- הגדרה של חלקי חילוף לתעשייה
- פטור מחובת עמידה בדרישות תקן רשמי ביבוא דוגמאות
- צורך למלא את נספח א' + נספח ב' או ג'
- מגבלה על הוצאת תל"ח שנתי?
- נספח ה' ביבוא ליבוא לשם יצוא או ביבוא למחקר ופיתוח של חברה אחרת.
- מוצר שנדרש בשני תקנים שאחד מהם בקבוצת יבוא 1 – למשל מדחס שנדרש לעמוד גם בת"י 1-900 קבוצה 2-3 וגם בדרישות בהקשר של מיכל לחץ, ת"י 4295 קבוצה 1. נראה מובן שמבחינת הדרישה המהותית קוד 60 (והמסמכים שיבואן צריך לשמור ברקע) רלוונטי לדרישות החשמל ושנדרשת בדיקת משלוח למיכל הלחץ. השאלה איך זה מתבצע בפועל. – להתייחסות מנהל תקינה

הרפורמה הבאה בתקינה: "מה שטוב לאירופה- טוב לישראל"

תוך כדי כניסתה לתוקף של רפורמת "לא עוצרים בנמל" התקיימו דיונים בוועדת הכלכלה של הכנסת לאישור רפורמה חדשה שקיבלה את השם "מה שטוב לאירופה, טוב לישראל".

ממש בימים אלו הרפורמה אושרה בקריאה שניה ושלישית בכנסת והחלקים המרכזיים בה ייכנסו לתוקף ב 1.1.2025.

במסגרת רפורמה זו, בין היתר, מוסיפים חלופה נוספת לדרישות התקינה הקיימות והיא עמידה בדרישות אסדרה אירופאית. זו רפורמה מורכבת ובהמשך נקיים כנס והדרכות בעניינה.

לעיון בסקירה אודות הרפורמה:

<https://www.chamber.org.il/foreigntrade/1109/1112/151701/>

הסתייגות

האמור הוא סקירה כללית, שאינה מלאה ואינה ממצה את רפורמת התקינה
"לא עוצרים בנמל". הנוסח המחייב הוא זה של תיקוני החוק כפי שפורסמו
ברשומות.

~תודה~

רז הילמן,
סמנכ"ל יבוא מכס ותקינה
razh@chamber.org.il